

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 15P/38/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515202605
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2017:8515202605.6

Uznesenie

Okresný súd Žilina, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

I. D., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matka W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. pre život, n.o., C. XXX/X, H. S., právne zastúpená Mgr. Branislavom Samcom, advokátom so sídlom Národná 15, Žilina a otec X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/XXA, W., právne zastúpený JUDr. Zdenkou Hulmanovou, advokátkou so sídlom Kysucká cesta 3, Žilina, za účasti Okresnej prokuratúry Žilina, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Dňa 20.04.2017 podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zrušiť uznesenie Okresného súdu Žilina, č. k. 15P/38/2016-107 zo dňa 20.10.2016, predbežne zveriť mal. dieťa do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 150,- € mesačne.
2. Svoj návrh odôvodnila tým, že podstúpila dobrovoľne protialkoholickú liečbu v trvaní 72 dní a počas tejto doby požiadala o dočasné umiestnenie maloletej v detskom krízovom centre A. - pomoc deťom v kríze, počnúc dňom 5.9.2016. Z liečenia bola prepustená dňa 16.11.2016, následne je v pravidelnej ambulantnej liečbe, pričom abstinencia je plná bez porušenia. V súčasnosti býva matka v krízovom centre Áno pre život, n.o. a intenzívne hľadá vlastné bývanie formou nájmu v lokalite mesta Žilina. Má veľké obavy o výchovu maloletej, ktorá je v súčasnosti u otca. Kvôli veľkej vzdialenosti a vysokým nákladom na cestovanie, matka maloletú vídava len občasne, čím trpia obe, otec podľa nej má záujem na tom, aby sa úplne odcudzili. Má záujem sa o maloletú starať osobne tak, ako pred tým v intenciách uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa, nakoľko práve ona najlepšie pozná potreby maloletej, ktorá sa s ňou cíti spokojná. Po osobných stretnutiach matky s maloleťou, táto často plače a prejavuje snahu odísť s ňou. Otec má podľa informácií matky často požívať alkoholické nápoje, žije „bohatým spoločenským životom“ a preto nie je možné, aby riadne vykonával potrebnú starostlivosť o maloleté dieťa. Od narodenia nejavil o maloletú väčší záujem. Matka celé konanie otca považuje za účelové, ktorého primárnym cieľom je spôsobiť jej trápenie. Podľa matky sa otec o maloletú pri svojom častom cestovaní starať len minimálne, starostlivosť zabezpečujú príbuzná otca v M., prípadne cudzí ľudia. Doložila čestné prehlásenia svedkov, ktorí tvrdia časté cestovanie otca. Dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia je obava matky o zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletú zo strany otca, ktorý ju nemôže kvôli enormnej pracovnej vyťaženia vykonávať a reálne ju ani nevykonáva. Má za to, že je v záujme maloletej, aby bola predbežne zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá je pripravená a schopná sa o ňu každodenne starať.

3. Okresná prokuratúra Žilina, ktorá vstúpila do konania dňa 23.09.2016, sa k návrhu matky vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 27.04.2017, v ktorom uviedla, že sa domnieva, že v danom procesnom štádiu nie je potrebná zmena neodkladného opatrenia. Matka neosvedčila zabezpečenie zodpovedajúceho výchovného prostredia pre mal. dieťa ako aj skutočnosť, že je schopná zabezpečovať výživu maloletej. Je pochopiteľný záujem matky starať sa o mal. dieťa osobne a v tomto smere je nepochybné, že je to aj právo mal. dieťaťa. Pokiaľ však nedôjde k zmene situácie, v ktorej sa matka nachádza, nie je možné predbežne upraviť vzťahy k mal. dieťaťu iným spôsobom.

4. Otec sa k návrhu matky vyjadril podaním doručeným súdu dňa 05.05.2017, v ktorom uviedol, že obavy matky o výchovu maloletej nie sú dôvodné. Maloletá u neho žije od októbra 2016, kde má aj trvalý pobyt. Maloletá začala v Bardejove navštevovať materskú školu, kde sa ľahko adaptovala a veľmi sa jej tam páči. Maloletá samotná odmieta matku a opakovane uviedla, že práve z dôvodu, že ju matka nechala samotnú v Žiline - bolo to v období, keď matka nastúpila na protialkoholické liečenie a maloletú odovzdala do Detského krízového centra Náruč. Zrejme aj kvôli tejto traumatickej skúsenosti maloletá matku odmieta a to aj počas telefonátov, ktoré jej otec kedykoľvek umožňuje. Maloletá je u neho spokojná, má svoje zázemie, vlastnú izbičku, priateľov a rodinu. Tvrdenia svedkov uvádzaných matkou nepreukazujú, že by sa o maloletú nevedel postarať. Otec má síce podnikateľské aktivity vo Švédsku a odkedy mu bola maloletá zverená, odlieta do Švédska len sporadicky na deň, maximálne dva. Počas tohto obdobia je maloletá v starostlivosti otcovej priateľky, s ktorou má veľmi dobrý vzťah a ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti. Matka nejaví o maloletú prílišný záujem, osobne navštívila maloletú len dvakrát a o viac stretnutí ani len neprejavila záujem. Matka doposiaľ nepreukázala vôľu zmeniť spôsob života, naďalej žije v krízovom centre, stále je pacientkou protialkoholického ambulantného liečenia a evidentne nepracuje. V tomto štádiu konania je zjavne v rozpore so záujmom maloletej vrátiť ju do prostredia, v ktorom žila a ktoré na ňu negatívne pôsobilo. Návrh žiada zamietnuť.

5. Zo správy ÚPSVaR Žilina z prešetrenia pomerov v rodine, ktorá bola súdu doručená dňa 10.05.2017, vyplýva, že matka naďalej žije v krízovom centre Áno pre život v Rajci. Momentálne nepracuje, finančne jej pomáha sestra, ktorá žije v USA. Matka si hľadá byt, kde by mohla s maloletou žiť. Prenájom bude hradiť sestra. Matka je momentálne na PN, má problém s črevami, hrozí jej operácia. Od novembra bola za maloletou v Bardejove 3x, nakoľko nemá dostatok peňazí, ale sú v telefonickom kontakte. Matka im uviedla, že otec jej bráni v styku s maloletou. Otec ju uráža, vyjadril sa o nej, že je alkoholička. Matka sa vyjadrila, že alkoholička nie je, protialkoholické liečenie absolvovala len preto, aby otcovi dokázala, že s alkoholom nemá problém. Myslí si, že maloletú chce do starostlivosti, len aby jej ublížil. V súčasnosti matka nemá stabilné bývanie ani prácu. Doporučili matke nájsť si prácu a stabilné bývanie a po upravení rodinných a pracovných pomerov môže žiadať o zverenie maloletej do svojej starostlivosti.

6. Zo správy z vylúču maloletej I., ktorý bol vykonaný psychológom ÚPSVaR Bardejov, vyplýva, že s matkou sa stretla naposledy vo februári, keď mala narodeniny, mama jej doniesla darčeky. Telefonuje, ale ona sa s ňou nechce rozprávať. Na otázku, či chce bývať s mamou, jednoznačne odpovedala, že nie (nechce ísť do Rajca, lebo sú tam deti, ktoré nemajú rodinu, majú len mamu). Na otázku, kto tvorí jej rodinu odpovedala „ja, P. (otcova priateľka, ktorá s nimi žije) a oco“. Čo vyjadruje stotožnenie a spokojnosť so situáciou v ktorej sa teraz nachádza. Na otázku či ešte niekto patrí do rodiny odpovedala, že nie. Negatívne si spomína na to, že ju matka nechala samu, až po ňu prišiel oco. Na otázku s kým chodí do škôlky odpovedal, že ju ráno vozí oco a P.. Ak oco nie je doma, tak je u babky. Ma dobrý a pozitívny vzťah s otcovou priateľkou (tá jej kupuje oblečenie, hrá sa s ňou, chodia na výlety). Pri rozhovore s otcom dieťaťa zisťovali, ako často je mimo domu, pričom uviedol, že asi 2 dni v mesiaci, maximálne 3. Vtedy je I. pri jeho rodičoch. Nechce, aby sa hovorilo, že sa o ňu starajú cudzí ľudia. Nenamieta, aby sa matka častejšie stretávala s dcérou, dokonca ju v tom podporuje. Uvedomuje si, že matka je dôležitá pre dcéru. Matka za celé to obdobie, čo je dcéra pri ňom, dcéru navštívila 3x. Prostredie, v ktorom dieťa žije je pre ňu podnetné. Navštevuje materskú škôlku, kde sa prispôbila prostrediu, v kolektíve nemá problémy. V súčasnej dobe by nebolo vhodné, ani prospešné, aby dieťa menilo svoje prostredie. Je vyhovujúce pre zdravý vývoj a vývin dieťaťa. Matke nie je bránené, aby sa s dcérou stretávala kedy chce.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. V zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 CSP, ktoré obsahuje demonštratívny výpočet uplatnenia inštitútu neodkladného opatrenia, súd môže neodkladným opatrením upraviť aj osobnú starostlivosť o mal. dieťa.

12. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

15. Úprava rodičovských práv a povinností je obsiahnutá v zákone č. 36/2005 Z. z. o rodine.

16. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

18. Uznesením Okresného súdu Žilina, č. k. 15P/38/2016-107 zo dňa 20.10.2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, č. k. 8CoP/76/2016-154 zo dňa 21.12.2016, súd uložil Detskému krízovému centru Náruč povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti otca a zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 2P/44/2015-23 zo dňa 27.05.2015 (ktorým bola pôvodne maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky)

19. Súd zhodnotil vyššie uvedené skutočnosti a dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Súd nemal preukázané, že by maloletej I. hrozila ujma z dôvodu, že otec nezabezpečuje riadnu a vhodnú starostlivosť o maloletú. Zo zistených skutočností vyplýva, že maloletá je v starostlivosti otca od novembra 2016, dobre sa adaptovala na prostredie škôlky a aj na bývanie u otca. Aktuálne neboli v starostlivosti otca zistené žiadne nedostatky, v prípade služobných ciest mimo územia Slovenskej republiky sa o maloletú starajú jeho rodičia (starí rodičia maloletej), pričom otec odchádza maximálne na 3 dni v mesiaci. Samotná maloletá I. sa vyjadrila, že nechce ísť bývať k matke, ešte stále nespracovala traumu z toho, že matka ju počas svojho liečenia nechala k krízovom centre samú.

20. Naproti tomu matka nemá zabezpečené riadne bývanie, neosvedčila ani skutočnosť, že by vedela zabezpečiť výchovu a výživu maloletej. Napriek tomu, že matka deklaruje svoj záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú, od návratu z liečenia neurobila žiadne kroky, aby vytvorila stabilné výchovné prostredie pre maloletú. Naďalej je nezamestnaná, bez príjmu a vlastného bývania. Za daných okolností nie je v záujme maloletej, aby bola vyňatá z prostredia otca, kde jej nič nechýba a bola zverená matke.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrh matky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia,

na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.:
ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.